

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani
judecător: R.Pascari
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
judecători: V.Clima, E.Palanciuc, V.Buhnaci

dosarul nr. 2r-517/2018

DECIZIE

20 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Nina Vascan
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Zop Elena, prin intermediul reprezentantului, avocatul Pascal Veronica,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Zop Elena împotriva lui Zop Gheorghe cu privire la încetarea proprietății pe cote-părți și recunoașterea dreptului de proprietate,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2018, prin care a fost restituită cererea de apel declarată de către avocatul Pascal Veronica în interesele Elenei Zop

c o n s t a t ă :

La 8 august 2014 Zop Elena a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Zop Gheorghe cu privire la încetarea proprietății pe cote-părți și recunoașterea dreptului de proprietate.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 27 mai 2005 de către OSC Botanica a fost desfăcută căsătoria cu pârâtul.

Reclamanta a menționat că în timpul căsătoriei a fost procurat cu titlu de proprietate în devălmășie a soților, apartamentul nr. XXXX din str. XXXX, XXXX.

Zop Elena a afirmat că reieșind din planificarea existentă și luând în considerare normele și cerințele legislației în vigoare din domeniul construcției, partajarea în natură în două părți egale a apartamentului nu a fost posibilă.

La 19 iulie 2006 a fost partajat apartamentul nr. XXXX din str. XXXX, XXXX și s-a determinat cotele-părți ale fiecăruia, a câte ½ din bunul proprietate comună în devălmășie, dobândit în timpul căsătoriei.

Astfel, notarul a eliberat certificatul cu privire la dreptul de proprietate asupra cotei-părți din proprietatea comună, iar la 29 noiembrie 2007 în Registrul bunurilor imobile a fost înregistrat dreptul de proprietate.

Reclamanta a specificat că după partajarea bunului imobil, împreună cu pârâtul a folosit acest apartament, dar având în vedere că se iscau certuri între ei, a plecat cu traiul la părinți.

A remarcat că din anul 2008, pârâtul a plecat cu traiul în satul XXXX, iar

până în prezent apartamentul litigios a fost transmis în locațiune terțelor persoane.

Zop Elena a indicat că solicitările sale de a elibera cota-parte din bunul imobil nu s-a soldat cu succes, astfel dânsa fiind disponibilă să achite pârâtului o sultă bănească în schimbul la ½ din apartament. Or, consideră că pârâtul nu are necesitate de acest bun imobil și proprietatea pe cote-părți urmează a fi încetată, cu atribuirea în întregime a bunului, cu achitarea unei sulte.

Reclamanta și-a întemeiat prezenta acțiune în baza art. 357, 361 și 372 ale Codului civil.

Solicită, încetarea proprietății pe cote-părți asupra bunului imobil cu nr. cadastral XXXX, atribuirea apartamentului nr.XXXX din XXXX, cu nr. cadastral XXXX în schimbul unei sulte bănești în mărime de 119 322 lei în folosul lui Zop Gheorghe, recunoașterea dreptului de proprietate după Zop Elena asupra ½ cotă-parte din bunul imobil enunțat și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Buiucani din 17 octombrie 2017, acțiunea înaintată de Zop Elena împotriva lui Zop Gheorghe cu privire la încetarea proprietății pe cote-părți și recunoașterea dreptului de proprietate, a fost respinsă, ca neîntemeiată.

La 24 octombrie 2017, prin intermediul oficiului poștal, Zop Elena a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea cererii, casarea hotărârii, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 9 ianuarie 2018, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către avocatul Pascal Veronica în interesele Elenei Zop, acordând apelantei un termen de 15 zile de la recepționare prezentei încheieri pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel, și anume, dovada achitării taxei de stat în mărime de 2 684, 74 lei. Concomitent, apelantei i s-a comunicat că în cazul neîndeplinirii indicațiilor prescrise de formă și conținut a apelului în încheierea dată, cererea de apel va fi restituită.

La 28 februarie 2018 Zop Elena a depus cerere de scutire de la plata taxei de stat. (f.d. 132)

Prin încheierea din 28 februarie 2018 Curtea de Apel Chișinău a restituit cererea de apel depusă de către avocatul Pascal Veronica în interesele Elenei Zop, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) CPC. (f.d.134-136)

Nefiind de acord cu încheierea emisă, la 10 aprilie 2018 avocatul Pascal Veronica în interesele Elenei Zop a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii recurate și restituirea cauzei la rejudecare, pentru examinarea apelului în fond.

În motivarea recursului a indicat că încheierea de a nu da curs cererii de apel, prin care s-a instituit obligarea achitării taxei de stat, a fost recepționată la 20 februarie 2018, iar sarcina avocatului a fost depunerea apelului motivat, dar nu și achitarea taxei de stat.

Mai mult, la 28 februarie 2018, Zop Elena a depus o cerere privind scutirea de la plata taxei de stat, însă instanța a restituit cererea de apel fără ca să se expună asupra acestei cerințe, iar apelul motivat a fost depus la 9 ianuarie 2018.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurenta s-a conformat prevederilor

legale și a declarat recursul împotriva încheierii instanței de apel din 28 februarie 2018 la 10 aprilie 2018, în termen, având în vedere că la materialele cauzei lipsesc probe în vederea recepționării sau comunicării acesteia.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerentele.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Potrivit art. 364 alin. (1) CPC, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Conform art. 365 alin. (1) lit. d), (11), (4) CPC, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. Elementele cererii de apel prevăzute la alin.(1) lit. d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

Potrivit art. 368 alin. (1) CPC (în redacția din 1 iunie 2018), dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Iar, conform art. 368 alin. (1) CPC (în vigoare la momentul emiterii încheierii) dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 365, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

După cum denotă din actele cauzei, prin hotărârea din 17 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, acțiunea înaintată de Zop Elena a fost respinsă, ca neîntemeiată.

La 24 octombrie 2017, prin intermediul oficiului poștal, Zop Elena a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea cererii, casarea hotărârii, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii, fără a anexa dovada de plată a taxei de stat. Concomitent rezervându-și dreptul de a prezenta suplimentar motivele de fapt și de drept a apelului.

Ca urmare, prin încheierea din 9 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către avocatul Pascal Veronica în interesele Elenei Zop, acordând apelantei un termen de 15 zile de la recepționare prezentei încheieri pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel, și anume, dovada achitării taxei de stat în mărime de 2 684, 74 lei. Concomitent, apelantei i s-a comunicat că în cazul neîndeplinirii indicațiilor prescrise de formă și conținut a apelului în încheierea dată, cererea de apel va fi restituită.

Este cert și faptul că Zop Elena a recepționat hotărârea motivată la 3 noiembrie 2017, fapt confirmat prin avizul de recepție semnat și anexat la materialele cauzei (f.d. 120), iar avocatul dânzei, Pascal Veronica a primit încheierea din 9 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău sub semnătură la 26 ianuarie 2018, fapt confirmat prin avizul de recepție semnat și anexat la dosar. (f.d. 128)

De asemenea, potrivit procesului-verbal din 28 februarie 2018 s-a stabilit că Zop Elena a fost prezentă în ședința de judecată și a depus cerere de scutire de la plata taxei de stat (f.d. 132), invocând că nu este angajată în câmpul muncii și are la întreținere un copil minor, însă fără a prezenta apelul motivat, iar prin încheierea din 28 februarie 2018 Curtea de Apel Chișinău a restituit cererea de apel depusă de către avocatul Pascal Veronica în interesele Elenei Zop, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) CPC. (f.d.134-136)

Verificând materialele cauzei în raport cu criticile formulate în cererea de recurs Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție constată legalitatea încheierii Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2018, deoarece apelanta Zop Elena nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel, în speță, nu a prezentat cererea de apel cu indicarea motivelor de fapt și de drept ale apelului și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 2 684,74 lei, în termenul indicat de instanța de apel.

La caz, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că potrivit art. 113 CPC, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Aderent, dispozițiile art. 14 și art. 16 CPC, în lumina interpretărilor date de CtEDO, principiului preeminenței dreptului, actele de dispoziție judecătorească, în speță, încheierea judecătorească potrivit căreia s-a instituit obligația de a prezenta cererea de apel întocmită în conformitate cu exigențele Legii, este obligatorie atât pentru participanții la proces, cât și instanței de judecată, care a emis actul în cauză, obligație care se regăsește și în principiile fundamentale a procesului civil, art.9 și art.26 CPC, neexecutarea căreia afectează atât aparențele de imparțialitatea obiectivă a instanței, cât și cele de echitate a procesului judiciar.

Sub acest aspect, instanța de recurs găsește drept neîntemeiate invocările recurente precum că, încheierea de a nu da curs cererii de apel, prin care s-a instituit obligarea achitării taxei de stat, a fost recepționată la 20 februarie 2018, iar sarcina avocatului a fost depunerea apelului motivat, dar nu și achitarea taxei de stat, aceasta deoarece reprezentantul său, a fost citat legal pentru ședința din 28 februarie 2018, iar Zop Elena a recepționat copia hotărârii primei instanțe la 3 noiembrie 2018 (f.d. 120, 128), dispunând de suficient timp începând cu 3 noiembrie 2018, și respectiv 26 ianuarie 2018 și până la 28 februarie 2018 să depună cererea de apel motivată.

În acest context, urmează de remarcat prevederile art.75 alin. (4) CPC, care stipulează că actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Mai mult, nu poate fi reținută și se respinge alegația recurente că la 28 februarie 2018, Zop Elena a depus o cerere privind scutirea de la plata taxei de stat,

Însă instanța a restituit cererea de apel fără ca să se expună asupra acestei cerințe, iar apelul motivat a fost depus la 9 ianuarie 2018, aceasta deoarece instanța de apel în motivarea deciziei sale a menționat că într-adevăr a fost depusă cererea în cauză, însă fără a prezenta apelul motivat, iar referitor la cerința de scutire, în timp ce apelanta nu s-a conformat indicațiilor depășind termenul de decădere impus prin încheierea instanței de apel, privind depunerea apelului motivat, nu poate fi examinată.

Deci, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel a întreprins măsuri necesare pentru înștiințarea Elenei Zop și reprezentantului acesteia, despre examinarea cauzei și comunicarea actelor de procedură și corect a restituit cererea de apel depusă de către aceasta, or, ultima nu s-a conformat dispozițiilor încheierii Curții de Apel Chișinău din 9 ianuarie 2018 și nu a prezentat instanței cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat, în termenul stabilit.

În acest sens, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că nedepunerea cererii de apel motivate și dovezii de plată a taxei de stat, în termenul acordat de instanța de apel, nu este decât o evitare a Elenei Zop de a beneficia de drepturile sale, garantate atât de legislația națională, cât și cea internațională.

Totodată, instanța de recurs consideră necesar de menționat și faptul că Zop Elena, fiind conștientă că a depus încă la 24 octombrie 2017 cererea de apel fără indicarea motivelor de fapt și de drept a apelului și fără a anexa dovada de plată a taxei de stat, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt, însă, ignorat de aceasta.

În asemenea împrejurări Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție constată drept temeinică soluția instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel, deoarece apelanta Zop Elena nu a înlăturat neajunsurile stabilite de instanța de apel prin încheierea din 9 ianuarie 2018, și nu a prezentat instanței de apel cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat, circumstanțe ce atrag consecințele dispozițiilor art. 369 alin. (1) lit. a) CPC.

Iar, în astfel de circumstanțe, nu s-au stabilit încălcări a normelor procesuale la emiterea încheierii, prin urmare, nefiind lezat nici dreptul recurentei la un proces echitabil, garantat de art. 6 § 1 al CEDO.

La caz, prezintă relevanță și dispozițiile art. 27 alin.(1) CPC, conform cărora, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că argumentele invocate în cererea de recurs, indică direct la nerespectarea de către Zop Elena a drepturilor sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural și nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat.

Față de cele ce preced și având în vedere că toate criticile formulate în recurs sunt nejustificate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții

Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Zop Elena, prin intermediul reprezentantului, avocatul Pascal Veronica.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2018, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Zop Elena împotriva lui Zop Gheorghe cu privire la încetarea proprietății pe cote-părți și recunoașterea dreptului de proprietate, prin care a fost restituită cererea de apel declarată de către avocatul Pascal Veronica în interesele Elenei Zop.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Nina Vascan

Tamara Chișca-Doneva